

K O N F E R E N Č N Á V Ý Z V A

ODBOJ v dobe a pamäti

10.-11.
NOVEMBER
2026
BANSKÁ
BYSTRICA

Druhá svetová vojna priniesla svetu veľa bolesti a utrpenia, stratu niekoľkých desiatok miliónov životov. Bol to ten najhorší konflikt v dejinách ľudstva. Okrem príbehov skazy však priniesla aj silnú vôľu bojovať proti hlavným vínnikom vojny, okupácii a drancovaniu, rasovému či etnickému prenasledovaniu. Odpor, ktorý sa v jednotlivých krajinách vytvoril, začal najskôr potichu, malými činmi rebélie, vytváraním tajných sietí a slovami v ilegalite. Neskôr prerástol do organizovaného a ozbrojeného odboja, ktorý často presiahol hranice toho-ktorého štátu a podnecoval medzinárodnú spoluprácu medzi odbojovými hnutiami. Práve takéto momenty odporu sú hodné zachovania v historickej pamäti, na čom majú svoj nezameniteľný podiel aj vedecké, vzdelávacie a kultúrne inštitúcie.

Múzeum Slovenského národného povstania spolu so svojimi partnermi organizuje aj tento rok medzinárodnú vedeckú konferenciu, ktorej cieľom je priblížiť nové poznatky o formovaní rezistencie v Európe a vo svete počas druhej svetovej vojny, medzinárodnej spolupráci odbojových organizácií a význame uchovávaní pamäti na aktérov a udalosti spojených s odbojom.

T É M Y P R Í S P E V K O V

by sa mali zamerať (ale nie sú obmedzené) na nasledovné okruhy:

Odboj na fronte a v ilegalite: ozbrojený odpor v Európe a vo svete (1938 - 1945), formovanie odboja vo vybraných štátoch, prípravy, organizácia a formy rezistencie, vplyv mocností na odboj, odbojové hnutia naprieč Európou a ich koordinácia

Protiodbojová činnosť okupantov a domácich režimov: využitie propagandy v protiodbojovej činnosti, dezinformácie, represie, odhaľovanie informačných sietí, násilie a prežitie

Odboj mnohých tvárí: umenie ako forma odboja (umelecké stvárnenie odboja, spisovatelia a umelci v radoch odbojárov), spoločnosť vo vojne (konformita, odpor, každodennosť, ženy a menšiny v odboji, zapojenie rôznych profesií do odporu), skúsenosť vojny

Odboj oslavovaný aj zatracovaný: reflexie rezistencie v Európe a vo svete v premenách času, interpretácie odboja a ich úloha vo vzdelávaní

Odboj ako dedičstvo: pamätníky a pamäťové inštitúcie zameriavajúce sa na odboj a ich úloha v spoločnosti, rôzne formy prezentácie rezistencie v pamäťových inštitúciách a dedičstvo odboja v ich zbierkových fondoch, budúce výzvy historickej pamäte, využívanie AI a nových metód pri výskume a vzdelávaní o rezistencii

P R I H L Á Š K Y

Abstrakty svojich príspevkov v slovenskom, českom alebo anglickom jazyku (najviac 500 slov) pošlite, prosím, na nasledujúcu e-mailovú adresu: konferencie.msnp@muzeumsnp.sk najneskôr do **20. septembra 2026**. Po tomto termíne už príspevky neprijímame. Z časových a kapacitných dôvodov si vyhradujeme právo príspevkov nezaraďiť do programu.

V prípade akýchkoľvek otázok sa neváhajte obrátiť na niektorý z nasledujúcich **kontaktov**: konferencie.msnp@muzeumsnp.sk tomas.hofirek@muzeumsnp.sk

O R G A N I Z A Č N É I N F O R M Á C I E

Konferencia sa bude konať na pôde hlavného organizátora, Múzea Slovenského národného povstania (Kapitulská 23, Banská Bystrica), v dňoch **10. - 11. novembra 2026**.

Konferenčnými jazykmi sú slovenčina, čeština a angličtina, simultánne tlmočenie bude počas celého podujatia zabezpečené.

P A R T N E R I

Partnermi podujatia sú Múzeum Slovenského národného povstania, Vojenský historický ústav, Ústav pamäti národa a Slovenská historická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied.